

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองระบาศวิทยา กลุ่มสอบสวนทางระบาศวิทยาและพัฒนาเครือข่าย โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๓๘๑๐

ที่ สธ ๐๔๐๘.๘/ว ๒๒๐

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอส่งแนวทางการสังเกตตรวจทางห้องปฏิบัติการ กรณีพบผู้ป่วยสงสัยโรคแอนแทรกซ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ - ๑๒ และสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง

ด้วยกองระบาศวิทยา ได้มีการจัดทำแนวทางการสังเกตตรวจทางห้องปฏิบัติการ กรณีพบผู้ป่วยสงสัยโรคแอนแทรกซ์ เพื่อการดำเนินการตรวจทางห้องปฏิบัติการในการหาเชื้อก่อโรค ยืนยันวินิจฉัย และเฝ้าระวังโรค เนื่องจากการรายงานสถานการณ์ของโรคแอนแทรกซ์ในปัจจุบัน มีแนวโน้มพบผู้ป่วยสงสัยของโรคเพิ่มมากขึ้น

กองระบาศวิทยา จึงขอส่งแนวทางการสังเกตตรวจทางห้องปฏิบัติการ กรณีพบผู้ป่วยสงสัยโรคแอนแทรกซ์ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป โดยมีมอบหมายให้ JIT Manager ประจำสัปดาห์ เป็นผู้ประสานงาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๒๕๑๖ ๗๙๓๙ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ หรือตาม QR Code ที่ปรากฏท้ายหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และมอบหมายบุคลากรดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย
จะเป็นพระคุณ

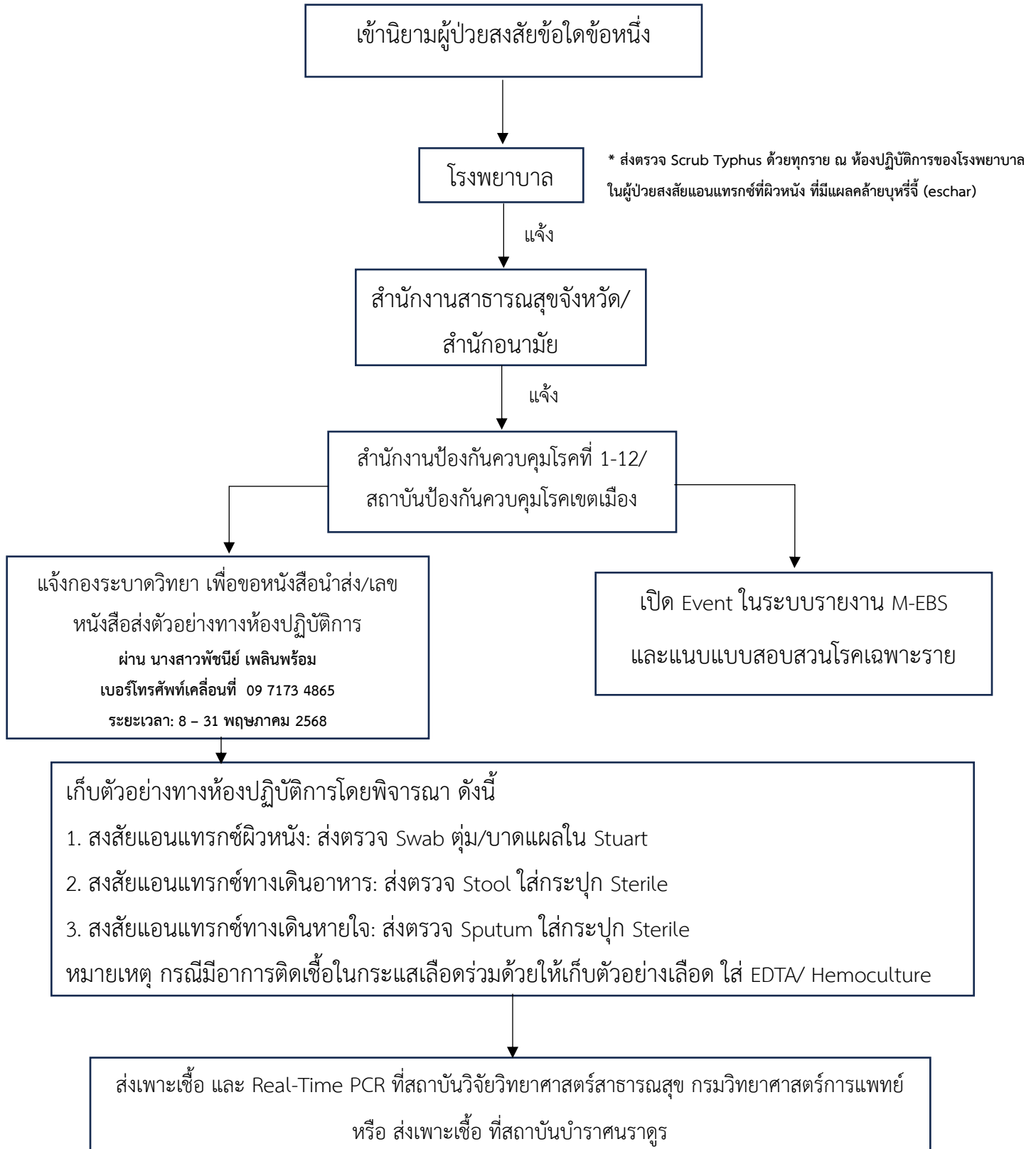
(นายวิชาญ บุญกิตติกร)
ผู้อำนวยการกองระบาศวิทยา

แนวทางการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการกรณีพบผู้ป่วยสงสัยโรคแอนแทรกซ์

ที่มา: กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

วันที่ 8 พฤษภาคม 2568

นิยามในการเฝ้าระวังโรค (Case definition for surveillance) (ปรับปรุง ณ วันที่ 8 พ.ค. 2568)

1. **ผู้ป่วยสงสัย (suspected case)** หมายถึง ผู้ที่มีอาการตามเกณฑ์ทางคลินิกร่วมกับประวัติเสี่ยง ดังนี้ ข้อใดข้อหนึ่ง
 - ระบบผิวหนัง (Cutaneous anthrax) ได้แก่ มีตุ่มน้ำใส หรือ ตุ่มหนองตามผิวหนัง คัน เมื่อแตกตรงกลางจะมีตุ่มแผลสีดำ (Black eschar) คล้ายบุหรีจี้ รอบแผลบวมแดงไม่เจ็บ **ร่วมกับ** ประวัติสัมผัส เช่น การฆ่าและ การฝังซาก สัตว์ที่ป่วยหรือตาย หรือสัมผัสเนื้อดิบ ภายใน 7 วันก่อนเริ่มมีอาการป่วย
 - ระบบทางเดินอาหาร (Intestinal anthrax) ได้แก่ ปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน ถ่ายเหลว ในรายที่รุนแรงอาจถ่ายอุจจาระเป็นเลือด ตรวจพบมีน้ำในช่องท้อง มีผู้ป่วยบางรายกินเนื้อสัตว์ที่ติดเชื้อแล้วเคี้ยวอยู่ในกระพุ้งแก้ม เกิดแผลในช่องปากและคอหอย (Oropharyngeal anthrax) มีอาการเจ็บคอ กลืนลำบาก **ร่วมกับ** มีประวัติการกินเนื้อสัตว์ที่ปรุงไม่สุกที่สงสัยว่าป่วยหรือตายก่อนเริ่มมีอาการ หรือเนื้อสัตว์ไม่ทราบแหล่งที่มาชัดเจน ภายใน 7 วันก่อนเริ่มมีอาการป่วย
 - ระบบทางเดินหายใจ (Pulmonary anthrax) ได้แก่ ไข้ ≥ 38 องศาเซลเซียส หรือมีประวัติไข้ **ร่วมกับ** อาการทางเดินหายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ไอ เจ็บหน้าอก หายใจลำบาก Chest x-ray อาจพบ Mediastinum lymph node โต **ร่วมกับ** มีประวัติเสี่ยงที่จะหายใจเอาสปอร์ของเชื้อเข้าไป เช่น ประกอบอาชีพในโรงงานทำผลิตภัณฑ์กระดุกปั่น ขนสัตว์ หรือทำงานในห้องปฏิบัติการที่มีการตรวจเชื้อ Anthrax หรือเกษตรกรทำงานใกล้ชิดกับสัตว์ป่วยตาย ภายใน 60 วันก่อนเริ่มมีอาการป่วย
2. **ผู้ป่วยเข้าข่าย (Probable case)** หมายถึง ผู้ป่วยสงสัย และ มีประวัติเชื่อมโยงทางระบาดวิทยากับผู้ป่วยยืนยัน
3. **ผู้ป่วยยืนยัน (Confirmed case)** หมายถึง ผู้ป่วยสงสัย และ มีผลบวกตามเกณฑ์ทางห้องปฏิบัติการจำเพาะข้อใดข้อหนึ่ง ได้แก่ วิธีเพาะเชื้อให้ผลบวกต่อเชื้อ *Bacillus anthracis* หรือ วิธี Polymerase chain reaction (PCR) พบสารพันธุกรรมของเชื้อ *Bacillus anthracis*
4. **ผู้ป่วยคัดออก (Excluded case)** หมายถึง ผู้ป่วยสงสัยที่มีผลตรวจทางห้องปฏิบัติการด้วยวิธี PCR แล้วไม่พบสารพันธุกรรมของเชื้อ *Bacillus anthracis* ในตัวอย่างที่เก็บได้เหมาะสม

****หมายเหตุ** อาจมีการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการได้ในภายหลัง ตามสถานการณ์ และข้อมูลทางระบาดวิทยา